

VINDFORMATION

N Y H E D E R F R A V I N D M Ø L L E I N D U S T R I E N

nr 41 • marts 2006

GLOBALISERING:
DE HURTIGE SPISER
DE LANGSOMME

**VINDMØLLEINDUSTRIEN
MANGLER INGENIØRER**

TEMA:
NORDJYLLAND LOVER
BOD OG BEDRING

INDHOLD

S. 3 LEDER

S. 4 GLOBALISERING: DE HURTIGE SPISER DE LANGSOMME

På Vindmølleindustriens globaliseringskonference den 26. januar i Ingeniørernes Hus fik transport- og energiminister Flemming Hansen præsenteret budskabet.

S. 6 NORDJYLLAND LOVER BOD OG BEDRING

Nordjylland er det amt, der halter længst bagud med at få udskiftet hundredvis af gamle og små vindmøller med nye store.

S. 8 VOKSEVÆRK SKABER ARBEJDSPLADSER I NORDJYLLAND

Siemens Wind Power i Aalborg producerer vinger i døgndrift.

S. 10 FOR FREMTIDEN... VINDMØLLEINDUSTRIEN FYLDER 25 ÅR

Vindmølleindustrien har på få år udviklet sig fra en klassisk fabrikantforening til en moderne brancheforening.

S.12 MØLLER MALER PÅ FULD KRAFT

Møllerne på Horn Rev og ved Rødsand fungerer nu næsten 100 %.

VINDFORMATION nr. 41, marts 2006. Udgives af Vindmølleindustrien. Må gerne citeres med kildeangivelse.

Redaktionen er afsluttet den 15. februar 2006. Ansvh. redaktør: Bjarne Lundager Jensen. Redaktør: Hanne Jersild. Redaktion: Trine Søndergaard, Signe Eriksen Tonsberg.

Design og produktion: Diverse Design. Tryk: From & Co. A/S. ISSN 1395-7465. Forsidemontage med Flemming Hansen, transport- og energiminister: Mikael Trægårdh.

Foto: Forside og side 4-5: Anders Vendelbo. Side 6: Nordjyllands Amt. Side 7: Siemens Wind Power A/S. Side 8-9: Siemens Wind Power A/S, Signe Eriksen Tonsberg. Side 10: LM Glasfiber A/S.

Abonnement er gratis i Danmark og bestilles på e-mail danish@windpower.org eller fax 33 73 03 33. Tidligere numre af Vindformation kan hentes på WINDPOWER.ORG

”DET ER EN KOLD TID, SOM VI LEVER I”

Sådan lød omkvædet på Kim Larsens berømte sang, som på genial vis indkredser hele den tidsånd og stemning, der i 1970'erne opstod i Danmark ovenpå oliekriserne og skabte et helt andet politisk fokus på øget forsyningsikkerhed gennem investeringer i vedvarende energi. Dette omkvæd rinder mig i hu, når man betragter den globale energipolitiske udvikling i det seneste år og måske særligt siden nytår.

Den russiske præsident Putin gjorde det på ganske få timer omkring nytår klart for alle, at Europas gasforsyningsikkerhed og dermed økonomi er meget sårbar. EU's kommissær Andreas Piegbals har efterfølgende annonceret, at EU nu vil tage skridt til at formulere en fælles europæisk energipolitik, der skal koncentrere sig om øget forsyningsikkerhed, energieffektivitet og vedvarende energi.

En af de store udfordringer bliver at øge sikkerheden i EU's energiforsyning og dermed mindske afhængigheden af energi fra ustabile regioner i Rusland eller Mellemøsten. Rapporter fra EU-kommissionen forudsiger, at EU's energiforbrug vil stige med over to procent om året frem mod 2020. I samme periode vil afhængigheden af importeret olie fra Mellemøsten stige fra 50 % til 75 % af det totale forbrug, og importen af gas fra Rusland stige fra 75 % til

over 90 %. Det er skræmmende tal. Og man skal vel at mærke huske, at forbruget af energi hele tiden stiger mere, end eksperterne forventer.

Hertil kommer, at de fossile brændsler som olie, gas og kul bliver mere og mere begrænsede og dermed langt dyrere ressourcer. Og nej. Dette er ikke venstreorienteret propaganda, men fakta der er ved at bundfælde sig i hele den vestlige verden. Det gælder også i Danmark, hvor Energistyrelsen forventer, at den danske olie- og gasproduktion topper i den nærmeste fremtid, og at vi igen må begynde at importere olie fra 2014.

Det er derfor afgørende, at ikke bare Danmark, men hele EU fører en fremsynet energipolitik, der kan øge forsyningsikkerheden markant, og som samtidig mindsker forureningen fra de mange nedslidte kulkraftværker i Østeuropa. Visionen for 2020 bør være, at EU skal øge andelen af vedvarende energi til mindst 20 % af energiforbruget. Den vision kan bidrage til øget sikkerhed og vækst i Europa.

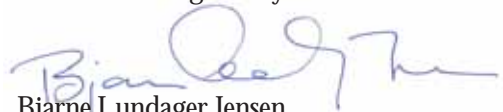
I de seneste 25 år er Danmark stort set hele tiden gået foran på energiområdet. Derfor må man også håbe, at den seneste udvikling har gjort et så stort indtryk på den danske regering, at de politiske forhandlinger om Energistrategi 2025 kommer til skabe nogle visio-

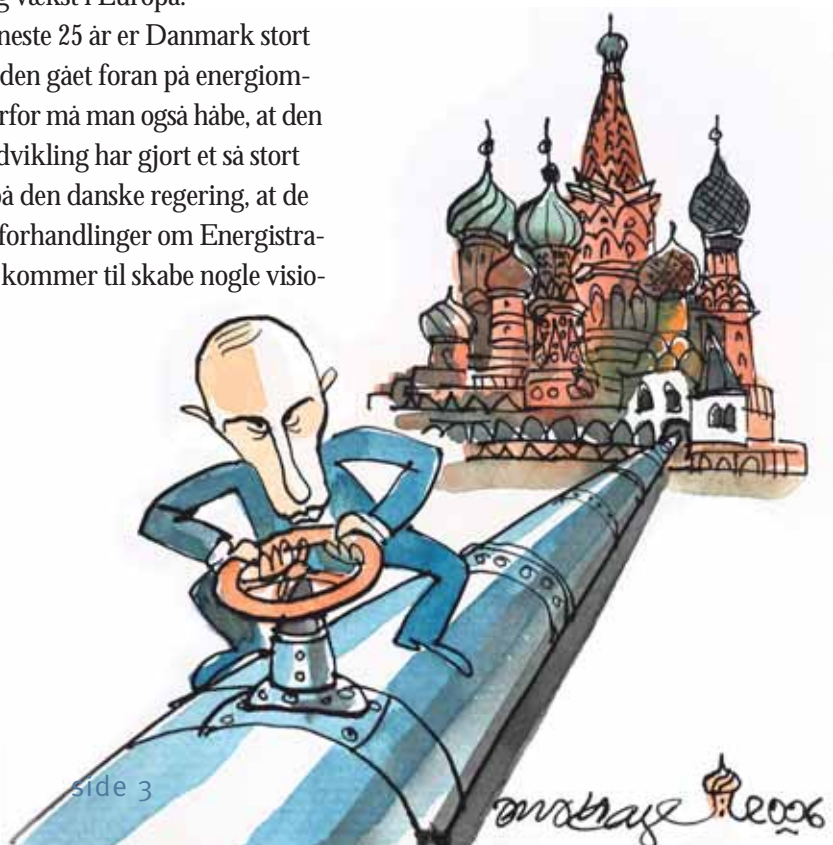
ner, der kan afløse den stilstand, som præger hjemmemarkedet for vindkraft for øjeblikket.

På nuværende tidspunkt er vindmølleindustrien i en situation, hvor vi må sætte 0-seriemøller op i Narvik i Nordnorge. Ja, det er sandelig en kold tid, som vi lever i.

Regeringen bør kigge fremad og satse mere langsigtet på udbygningen med vindkraft i Danmark både på land og til vands. Det skal naturligvis være omkostningseffektivt, som energiminister Flemming Hansen bliver ved med at sige igen og igen. Men det er ikke et mål i sig selv.

Målet er at sikre et Danmark, hvor de energi-, miljø- og erhvervspolitiske hensyn går op i en højere enhed. Det er ikke nødvendigvis let, men desto mere må vi inderligt håbe, at regeringen vil vise lederskab og fremsyn.

Bjarne Lundager Jensen
Direktør

DE HURTIGE SPISER DE LANGSOMME

"Globalisering er lig med mulighed. Havde det ikke været for globaliseringen, havde Vestas ikke i dag haft over 34 % af verdensmarkedet," sagde Ditlev Engel på konferencen, som her sidder mellem Frede Blaabjerg (tv) og Søren F. Knudsen.

På Vindmølleindustriens globaliseringskonference den 26. januar i Ingeniørernes Hus fik transport- og energiminister Flemming Hansen præsenteret budskabet, at Danmark – trods den stigende globalisering – stadig er det absolut førende kompetencecentrum for vindkraft. Men hverken branchen eller politikerne kan tillade sig at sidde på hænderne.

Danmark er i dag det globale vindkraftcentrum. Det blev understreget af Per Hornung Pedersen, CEO fra Suzlon Energy A/S, der fastslog, at "Suzlon har valgt Danmark som hovedsæde for virksomhedens globale aktiviteter på

grund af den unikke koncentration af højt kvalificeret arbejdskraft inden for vind, som findes her i landet."

Hvis Danmarks fortsat skal være spydspids på vindkraftområdet, var budskabet til ministeren imidlertid også, at det er afgørende, at der udpeges nye steder til indkørsel af den nye generation af vindmøller, som skal sælges på verdensmarkedet.

"Fødekæden skal virke for at bevare Danmark som centrum for industriens udviklingsaktiviteter," sagde Bjarne Lundager Jensen, direktør i Vindmølleindustrien. Det er en helt uacceptabel situation, at der siden 2003 kun er

stillet ganske få nye vindmøller op i Danmark, og at industrien har måttet tage helt til Narvik i Nordnorge for at opstille og afprøve 0-seriemøller".

Transport- og energiminister Flemming Hansen lovede, at han "ville skrue bissen på" over for amter og kommuner, som har ansvaret for at udpege egnede områder.

” FOR MIG ER GLOBALISERING DET DAGLIGE VERDENSMESTERSKAB - MED MULIGHED FOR AT VINDE GULD I ALLE DISCIPLINER ”

Ditlev Engel

DET DAGLIGE VERDENSMESTERSKAB

På konferencen blev det samtidig slået fast, at vindmøllevirksomhederne i Danmark har succes med at tænke globalt. Salgs- og marketingdirektør Søren F. Knudsen fra LM Glasfiber fortalte, at vingefabrikanten siden etableringen i Indien i 1994 af sin første fabrik uden for Danmark har ført en bevidst internationaliseringsstrategi.

”I dag er vi en global virksomhed med hovedsæde i Lunderskov, udviklingsaktiviteter i Danmark, Holland

og Indien og produktion i adskillige lande,” sagde Søren F. Knudsen.

Samme melding kom fra adm. direktør Ditlev Engel fra Vestas Wind Systems A/S, som er arbejdsplads for 6.000 danskere – og 4.000 uden for Danmark.

”For mig er globalisering det daglige verdensmesterskab – med mulighed for at vinde guld i alle discipliner,” fortsatte Ditlev Engel. ”Men det gælder om at handle hurtigt. Det er ikke længere de store, der spiser de små. Det er de hurtige, som spiser de langsomme.”

INGENIØRMANGEL TRUER

Et andet af konferencens hovedbudskaber blev leveret af Peter Hauge Madsen, forskningschef hos Siemens Wind Power A/S. Han kunne med udgangspunkt i en ny rapport fra Vindmølleindustrien fortælle, at branchen har udsigt til ingeniørmangel på alle niveau-

er, hvis ikke der bliver gjort en ekstra indsats for at tiltrække flere unge.

”Manglen på ingeniører udgør en overhængende fare for industriens fortsatte vækst i Danmark. Det er derfor helt afgørende, at branchen, uddannelsesverdenen og politikerne forstår udfordringen og medvirker til at styrke ingeniøruddannelserne inden for vindkraft,” sagde Peter Hauge Madsen.

Den opfordring var dekan Frede Blaabjerg, Aalborg Universitet, enig i: ”Jeg synes, at det er positivt, at vindmølleindustrien nu vil gå mere aktivt ind i at løfte det uddannelses- og forskningsmæssige samarbejde og tage et ansvar for at rekruttere flere unge. Og vi vil selvfølgelig gerne være med til se på, hvad vi selv kan gøre for at sikre, at der uddannes tilstrækkeligt med kandidater med en solid faglig dybde.”

Af Hanne Jersild

VINDMØLLEINDUSTRIEN HAR BRUG FOR NYE TALENTER

Vindmølleindustrien præsenterede på globaliseringskonferencen den 26. januar en ny analyse, der viser, at en af industriens hovedudfordringer i de kommende år bliver at sikre

en tilstrækkelig rekruttering til at understøtte industriens fremtidige konkurrenceevne.

ANBEFALINGER

- Styrkelse af uddannelsen af diplomingeniører med særligt fokus på de klassiske ingeniørkompetencer anvendt på vindkraftbranchens problemstillinger
- Synliggørelse af uddannelses tilbud og karrieremuligheder gennem rekrutteringskampagnen ”Vindmølleindustriens talentfabrik” rettet mod ingeniørstuderende på 3.-4. semester
- Styrkelse af tilgangen og kvaliteten i ingeniøruddannelserne inden for vindkraft gennem etablering af kompetencecentre inden for nøgleteknologier

- Stærkere sammenhæng og interaktion mellem forskning og uddannelse gennem etablering af et uddannelseskonsortium
- Ny struktur for efteruddannelse på tværs af branche og institutioner

Download hele rapporten på

WINDPOWER.ORG

T E M A O M N O R D J Y L L A N D :

NORDJYLLAND LOVER BOD OG BEDRING

Nordjylland er det amt, der halter længst bagud med at få udskiftet hundredvis af gamle og små vindmøller med nye store. Og det på trods af at vindmølleindustrien skaber hundredvis af arbejdspladser i regionen. Amtsborgmester Orla Hav (S) afviser, at amtet har smølet. Men han lover, at udskiftningen nu kommer i omdrejninger.

Ingen af landets amter har stået i kø for at udpege områder til opstilling af nye store vindmøller – heller ikke Nordjylland. Nordjyllands Amt kom i efteråret som et af de sidste amter med et debatoplæg til det regionplantillæg, der skal bane vej for at placere nye og større møller under den politisk vedtagne udskiftningsordning.

Langsommeligheden er paradoksal, for Nordjylland har nogle af landets bedste vindforhold, og er også det område i Danmark, som har den største koncentration af ældre vindmøller, der kan skiftes ud via ordningen, som løber fra 2005-2009.

Men ifølge Nordjyllands amtsborgmester og kommende regionsborgmester, Orla Hav (S), er det ikke ond vilje, men en juridisk kamp med Miljøministeriet, der har trukket udpegningen af nye områder i langdrag. Amtet har forgæves efterlyst en garanti for, at tilladelserne til at bygge nye vindmøller i Nordjylland kan betinges af, at nogle af de gamle møller i amtet fjernes.

”Før vi udpegede områder til nye møller, var vi simpelthen nødt til at få garanti for, at vi kunne komme af med de utidssvarende møller. Og vi fandt ikke, at der var juridisk hjemmel i udskiftningsudspillet fra staten. Derfor brugte vi hele sidste år på juridisk tovtækkeri med ministeriet. Vi var nødt til at få papir på kærligheden,” siger Orla Hav.

IKKE BÅDE OG

Amtet har nu i sit oplæg udpeget ni mulige områder, hvor der ifølge amtets vurdering kan opstilles ca. 52 store vindmøller med en samlet effekt på i alt knap 120 MW.

Orla Hav er ikke stolt af, at processen med at bane vej for de nye større vindmøller er blevet trukket så meget i langdrag.

”Processens hastighed har ikke været imponerende. Men jeg kan bare sige, at vores mål har været klart: Det er en forudsætning for at sætte de nye store møller op, at de gamle kan fjernes i samme åndedrag. Det er det, der har været spilleregteriet. Vi vil ikke risikere en situation, hvor vi får et landskab med både en masse gamle mindre møller og så en række store møller også,” fortæller Orla Hav.

Han afviser, at det er Nordjylland, der har trukket processen i langdrag. For eksempel ventede amtet på svar fra Miljøministeriet i et halvt år.

”Jeg har sagt flere gange til branchen, at det ikke er os, der smøler. Udskiftningen er gået i stå, alene fordi staten har været lang i spytet med at give os garantien,” hævder Orla Hav.

Fra statsligt hold beklager man langsommeligheden. Og akademiingeniør Skjold R. Nielsen fra Skov og Naturstyrelsen, der har siddet med sagen,

NORDJYLLAND I TAL

- Der er omkring 1.000 vindmøller i amtet
- Knap en fjerdedel af møllerne under udskiftningsordningen ligger i Nordjyllands Amt
- Det svarer til ca. 450 møller med en effekt på 450 kW eller derunder. Amtet lægger imidlertid i sit nye debatoplæg op til, at kun ca. 230 af møllerne kan udskiftes under udskiftningsordningen
- Amtet har peget på ni områder til nye store møller i sit nye debatoplæg. Der er kommet kraftige indsigelser mod syv af områderne
- Nordjyllands Amtsråd drøfter sandsynligvis sagen på amtsrådsmødet i april

” JEG HAR SAGT FLERE GANGE TIL
BRANCHEN, AT DET IKKE ER OS, DER SMØLER.
UDSKIFTNINGEN ER GÅET I STÅ, ALENE FORDI
STATEN HAR VÆRET LANG I
SPYTTET MED AT GIVE OS GARANTIER ”

Orla Hav (S), amtsborgmester i Nordjylland

forstår godt amtets frustration.

”Det er uheldigt, at sagen blev forsinket så meget, og man kan ikke fortælle amtet i at være sure. Men vi har ganske gode begrundelser,” siger Skjold R. Nielsen.

Han henviser til, at sagen rent juridisk er meget kompliceret og skulle drøftes politisk. Desuden blev der udskrevet folketingsvalg i perioden, og det satte tingene i stå.

NUMMER ET

I Nordjylland er Orla Hav egentlig positiv over for udskiftningsordningen, fordi den åbner for, at færre møller kan levere mere energi.

”Både af hensyn til landskabet og af hensyn til synspunkter fra borgerne, vil vi gerne have skiftet mange af de små møller ud med få store” siger amtsborgmesteren.

Nordjylland har tidligere ligget i førerfeltet hvad angår vedvarende energi, og har stået for 20 procent af den samlede produktion. Den position vil Orla Hav gerne indtage igen. Hans ambition er, at Nordjylland kommer med i front,

når det handler om at producere vedvarende energi, men også at regionen tiltrækker broderparten af de arbejdspladser, som vindmølleindustrien giver.

”Vi vil godt gå i front, når præmisserne er kendt,” understreger Orla Hav.

Lige så langsomt som det går med at gøre plads til store vindmøller i det nordjyske landskab, lige så hurtigt skyder arbejdspladserne i vindmølleindustrien op samme sted. Regionen nyder i øjeblikket godt af arbejdspladser inden for vindmølleproduktion, men også underleverandører til industrien blomstrer i det nordjyske. Og Orla Hav er da også glad for de mange job.

”Vi vil gerne skabe rammerne for vindmølleindustrien og er også klar til at tage noget af bøvet. For det er jo ingen hemmelighed, at det ikke er populært at være nabo til en stor mølle. Vi har en meget turbulent og kedelig forhistorie med borgerreaktioner, og den vil vi gerne undgå at gentage,” siger Orla Hav.

Af Signe Eriksen Tonsberg

VESTJYSK JA TIL STORE MØLLER

Overvældende positiv indstilling til møller med en højde på 150 meter. Det er resultatet af en afstemning på Internettet, som dagbladene De Bergske Blade har foretaget.

Hele 77,8 % af deltagerne, som har deltaget i undersøgelsen på Ringkjøbing Amts Dagblads hjemmeside, er positive over for idéen om at opstille nye møller med en højde på 150 meter.

På netavisen Dagbladet Skjern-Tarm bliver tanken om endnu højere vindmøller i det vestjyske også pænt modtaget. Her er 64,7 % for, mens 35,5 % er imod.

T E M A O M N O R D J Y L L A N D :

VOKSEVÆRK SKABER ARBEJDSPLADSER I NORDJYLLAND

Siemens Wind Power i Aalborg producerer vinger i døgndrift. Fabrikken har vokseværk, og skaber hundredvis af arbejdspladser i en ellers trængt region.

Selv hvis man udtrykker det på nordjysk, er produktionshallen hos Siemens Wind Power i Aalborg stor. I den 13.000 m² store hal ser en vindmøllevinge ikke meget større ud end en optimistjolle.

Fabrikschef Søren Kringelholz Nielsen viser vej gennem hallens 240 meter,

hvor vingerne ligger i geledder i forskellige stadier af produktionsprocessen. Nogle af vingerne er rene skeletter af balsatræ og råt glasfibervæv, mens andre er helt glatte og stadig varme efter støbningen.

”Der går hundredvis af mandetimer i hver vinge, for en stor del af processen er manuel,” siger Søren Kringelholz.

Fabrikken har omkring 500 ansatte i alt og er fuldstændig specialiseret i produktion af vinger i fire forskellige længder; 30, 40, 45 og 52 meter. Søren Kringelholz forklarer, at Siemens Wind Power selv oplærer de ansatte i produktionen fra bunden.

”For der er ikke nogen skole, der uddanner folk i at lave vinger,” konstate-

rer han og fortæller, at de ansatte har vidt forskellige baggrunde, fra bagere til bibliotekarer.

LIM – NEJ TAK

En mand i sort arbejdstøj med et diskret Siemens-logo på baglommen kryber forsigtigt rundt i strømpesokker på en 45 meter lang vinge og gør den klar til vakuumstøbningen ved at lægge tætsluttende plastik omkring den. Vingene bliver støbt i ét stykke, og har derfor ingen limsamlinger. På det område adskiller Siemens' vinger sig fra andre vinger på markedet, der typisk består af to skaller, der limes sammen omkring forskellige indvendige bjælker.

Siemens overtog Bonus Energy i december 2004, og siden da har vingefa-

NYE BYGGERIER PÅ TEGNEBRÆTTET

I løbet af dette år udvides vingefabrikken i Aalborg samt hovedsædet i Brande, hvor det forventes, at mere end 100 nye stillinger skal besættes.

Derudover udvider Siemens Wind Power A/S i foråret med en ny vingefabrik i Engesvang i Midtjylland. Her forventes 100-150 nye medarbejdere ansat.

BYGGETEGNING OVER UDVIDELSERNE AF SIEMENS WIND POWER, AALBORG

brikken i Aalborg ansat 200 flere medarbejdere og flerdoblet produktionen. Ordrebogen hos Siemens Wind Power er så fuld, at der bliver lavet vinger 24 timer i døgnet syv dage om ugen. Selv 2. juledag blev der født vinger på fabrikken, der udelukkende leverer til Siemens' egen vindmølleproduktion.

VOKSEVÆRK

Udenfor på pladsen mellem de store produktionshaller bugserer en gaffeltruck rundt med nogle af de færdige vinger. Flere opgravninger på Siemens' 120.000 m² store område vidner om fabrikkens vokseværk. Nye haller skyder op flere steder, og lige nu er det sådan, at vinger og medarbejdere flytter ind, inden håndværkerne har spændt den

sidste skrue. Formålet med nybyggeriet er at få samlet hele vingeproduktionen, lige fra udskæring af glasfibervæv til maling af de færdige vinger, på ét sted, nemlig på fabrikken i Aalborg Øst.

"Men vi vokser hurtigere end planerne og bygningerne, så det bliver nok ikke i år, men inden for de næste år," siger Søren Kringelholz Nielsen.

I øjeblikket bliver vingerne støbt på fabrikken i Aalborg, hvorefter de bliver transporteret til et andet sted i Aalborg for at blive slebet og videre til Frederikshavn eller Fyn for at blive malet. Først efter mange timer som bred last på de jyske og fynske landeveje er vingerne klar til at blive transporteret ud i verden, hvor de skal monteres.

52 – INGEN HØJERE?

Inde i en af de nye klargøringshaller ligger en af de helt store 52-meter vinger. Dens overlegne størrelse viser sig blandt andet ved, at når man står for enden af den og taler, går der lang tid, før ekkoet kommer tilbage inde fra vingens spids. Og selv om der med lethed kan køre en personbil ind i vingens mave, er den øvre grænse for størrelsen på vindmøllevinger ikke nået endnu.

"Vi holder eventuelle planer om at producere større vinger tæt til kroppen. Men 52 meter bliver nok ikke den største vinge, vi kommer til at producere," siger Søren Kringelholz skælmensk.

Af Signe Eriksen Tonsberg

VINDMØLLEINDUSTRIEN 25 ÅR:

FOR FREMTIDEN...

Vindmølleindustrien har på få år udviklet sig fra en klassisk fabrikantforening til en moderne brancheforening. Det giver mere slagkraft og flere muligheder for medlemmerne, siger formand Søren F. Knudsen.

Vindmølleindustriens 25 års fødselsdag er lige om hjørnet, og foreningen er i heftig vækst. På bare et år er medlemstallet fordoblet fra 60 til 123 medlemmer, og det giver mere slagkraft, mener Vindmølleindustriens formand, Søren F. Knudsen.

Medlemsskaren tæller nu alt fra rådgivere over transportfirmaer til producer og underleverandører.

"Foreningen har i dag en helt anden sammensætning end tidligere. Vi favner vindindustrien langt bredere nu. Det gør, at vi har mere power og kan sætte fokus på de mange vindmølleeksperter, der er i Danmark," siger Søren F. Knudsen, der til daglig er salgs- og marketingdirektør hos vingeproducenten LM Glasfiber.

Han mener, at det er alfa og omega, at hele branchen står sammen for at be-

vare Danmarks førerposition inden for vindkraft.

"Hvis den danske vindindustri fortsat skal være i front på både kompetencer, teknologi og udvikling, er kerneopgaven at skabe sammenhæng. Det kræver større samarbejde mellem alt fra leverandører og turbinfabrikanter til uddannelsesinstitutioner," fastslår Søren F. Knudsen.

STYRKER NETVÆRK I BRANCHEN

I den sammenhæng er Vindmølleindustrien en helt central spiller.

"Vi er ikke bare en statisk forening, som man får et medlemsblad fra en gang imellem. Vi er en forening, der har en kæmpe viden, som medlemmerne kan trække på. Og vi er ikke mindst en forening, hvor medlemmerne selv kan være med til at præge udviklingen gennem arrangementer, netværk og workshops," siger Søren F. Knudsen og peger blandt andet på Wind Power Club.

Han fastslår, at Vindmølleindustrien også i fremtiden skal være et stærkt

talerør for medlemmernes interesser på den politiske scene i ind- og udland. Derudover er det en kerneopgave for foreningen at styrke samarbejdet internt i branchen. Vindmølleindustriens klare ambition er, at være med til at udvikle netværket og forbedre samarbejdet mellem medlemmerne.

BRANCHENS POLITISKE TALERØR

På den politiske scene er udfordringen i øjeblikket at bane vej for, at den udskiftningsordning, der er energipolitisk besluttet, også bliver til virkelighed ude i de enkelte amter og kommuner.

"I øjeblikket er udskiftningsordningen slet ikke kommet i gang. Ordningen er strandet lokalpolitisk, og dér er det vores opgave at hjælpe de regionale og lokale politikere videre ved at rådgive om, hvilke muligheder, der er i udskiftningsordningen," forklarer Søren F. Knudsen.

Han understreger, at de 350 MW over tre år, der er udsigt til i udskiftningsordningen, ikke er noget industri-

” **INDUSTRIEN SKAL HAVE MERE SELVTILLID. VI SKAL SPREDE BUDSKABET OM, HVAD DET ER VORES BRANCHE KAN OG BIDRAGER TIL SAMFUNDET MED** ”

Søren F. Knudsen

en hverken kan leve eller dø af med et globalt marked på 11.000 MW om året.

”Hjemmemarkedet er meget lille, og det er absolut ikke de ordrer, der bringer industrien videre. Men det er nødvendigt at bevare et hjemmemarked for kompetenceudviklingens skyld,” siger han.

For Søren F. Knudsen er det også vigtigt at få sat en positiv dagsorden, i stedet for at debatten om vindenergi går

op i støtteordninger og kilowatttimepriser. Derfor skal Vindmølleindustrien også fremover være med til at sætte positivt fokus på branchen i medier og debatter.

”Vores opgave er at skabe opmærksomhed om, hvor betydningsfuld vindenergi er for landet. Vindmølleindustrien skal generere en positiv atmosfære om branchen, så vi fortsat kan tiltrække de bedste folk,” siger Søren

F. Knudsen og fortsætter:

”Industrien skal have mere selvtillid. Vi skal sprede budskabet om, hvad det er vores branche kan og bidrager til samfundet med. Vi har i øjeblikket 20.000 meget kompetencetunge arbejdspladser, og tallet vokser. Internationalt har vi en utrolig stor position og slår teknologiske verdensrekorder. Det skal anerkendes bredt,” slår formanden fast.

JUBILÆUM MED FOKUS PÅ FREMTIDEN

Den 27. marts er det 25 år siden, at brancheforeningen Vindmølleindustrien tog sine første spæde skridt. I stedet for at se tilbage på årene, som er gået, ønsker vi at kigge fremad. Derfor skyder vi jubilæet i gang med at tage på et spændende markeds- og virksomhedsbesøg til Indien i dagene 11.-18. marts, hvor 25 af Vindmølleindustriens medlemsvirksomheder deltager.

Selve jubilæumsdagen fejres med et medlemsarrangement på Kongebro-

gaarden, hvor vi ønsker at sætte fokus på, hvordan vi kan bruge branchens tradition for konstant fornyelse til at sikre, at Danmark også om 25 år vil være et globalt kompetencecenter for vindkraft.

Her vil et debatpanel – under ledelse af Cecilie Beck fra TV2Nyhederne – give inspiration til fremtiden. Debatpanelet består af Finn Strøm Madsen, Vestas, Per Hornung Pedersen, Suzlon Energy, Steen Broust Nielsen, LM Glasfiber, Tommy Gundelund Jespersen, kk-electronic og Kim Ernst, Ener-

gi E2. Derefter er det deltagernes tur til at komme med bidrag til, hvordan branchen fortsat kan udvikle sig.

For at vise anerkendelse af branchens yngre talenter uddeles desuden Vindmølleindustriens Talentpris for første gang i anledning af jubilæet.

MØLLER MALER PÅ FULD KRAFT

Næsten 100 % virksomme. Det viser nye driftserfaringer om møllerne på Horns Rev og mølleparken ved Rødsand. I 2005 havde Bonus-møllerne syd for Lolland en rådighedsfaktor på hele 97 %, mens Vestas-møllerne ved Horns Rev nåede de 95 %.

”Vi er ved at være igennem læreprocessen omkring det at gå offshore. Det er blevet dagligdag, og derfor er vi endelig nået forbi den milepæl, der gør, at man kan få økonomi i tingene. Det er glædeligt”, konstaterer Bent Johansen, leder i vindserviceafdelingen hos Elsam, der driver parken ved Horns Rev.

Udover den høje rådighedsfaktor har Elsam fået en anden bonus i kraft af de driftserfaringer, som de har gjort dem.

For netop i disse dage bliver en bådkontrakt om et nyt skib til servicering forhandlet på plads, da Elsam med tiden er blevet mere bevidst om, hvor og hvordan man kan sejle og manøvrere.

Det er ingen hemmelighed, at møllerne på Horns Rev har stået i modvind i deres første år på Nordsøen, idet der har været forskellige problemer i opstarten. Det var primært transformerne og gear-systemet som ikke fungerede tilfredsstillende og derfor måtte forbedres. Heller ikke platformen, som bådene anløber, når de kommer til en mølle, virkede optimalt.

Vestas og Elsam hentede derfor i foråret 2004 alle 80 møller ind på land til opgradering.

”Renoveringen på land har gjort driften på vand meget mere sikker. Vi er glade for, at vi er passeret 95 %, men vi vil gerne endnu højere op, så vi hele tiden er på forkant med eventuelle fejl”, forklarer Bent Johansen.

Det skal ske ved, at Elsam fortsat indsamler viden fra montørernes arbejde via de servicereporter, der bliver udarbejdet efter fejl på møllerne og det øvrige arbejde, der foregår i parken. Desuden er der blevet etableret en radarovervågning i parken, som ligeledes gør det muligt at holde øje med trafikken i parken primært for at forhindre ødelæggelse af søkablerne.

Af Trine Søndergaard

NYT FRA VINDMØLLEINDUSTRIENS SEKRETARIAT

- **Rune Moesgaard**, cand.polit, skal varetage sekretariatets økonomiske analyser og statistiske beregninger.
- **Anders Mika Dalegaard**, cand.tech.soc. skal lede projektet ”Talentfabrikken” for ingeniørstuderende.
- **Anja Pedersen**, konsulent, er tilbage fra barselsorlov og skal bl.a. koordinere Det Højteknologiske Netværk.
- **Trine Søndergaard**, journalist, er ansat til at varetage foreningens samlede kommunikation.